

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2015-6941
[Den 29. september 2015](#)

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har i brev af 3. september 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 111 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra René Christensen på udvalgets vegne.

Spørgsmål nr. 111 (alm. del)

Ministeren bedes redegøre for, hvordan regeringen vil sikre overholdelse af artikel 11 i direktivet om bæredygtig anvendelse af pesticider (beskyttelseszoner), hvis reglerne om randzoner ophæves, og i forlængelse heraf bedes ministeren oplyse, hvilke tiltag andre EU-lande har taget med henblik på overholdelse af denne artikel.

Svar

Ifølge artikel 11 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/128/EF af 21. oktober 2009 om en ramme for fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider, skal medlemsstaterne sørge for, at der vedtages passende foranstaltninger til beskyttelse af vandmiljøet og drikkevandsforsyningerne mod pesticiders virkninger. Foranstaltningerne omfatter bl.a. begrænsende foranstaltninger, der mindsker risikoen for forurening uden for det sprøjtede område som følge af aerosolspredning, afdræning og afstrømning. Disse skal omfatte oprettelse af randzoner af en passende størrelse til beskyttelse af vandorganismer uden for målgruppen og beskyttelseszoner for overfladevand og grundvand, der er udlagt til drikkevandsindvinding, hvor pesticider ikke må udbringes eller opbevares.

Der er ikke i direktivet fastsat konkrete regler for i hvilken udstrækning, medlemsstaterne skal etablere randzoner, og der er således ikke opstillet krav til f.eks. størrelsen på det samlede randzoneareal eller bredden af randzonen.

Da loven om de 10 meter brede randzoner blev fremsat i 2011, var målet at opfylde en forpligtelse i vandrammedirektivet samt medvirke til at beskytte arter omfattet af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet, og ikke at opfylde forpligtelsen i rammedirektivet om bæredygtig anvendelse af pesticider. Efter ophævelsen af randzone-loven vil der forsat gælde et krav om 2 meter brede dyrkningsfrie bræmmer langs visse naturlige og kunstige vandløb og søer (som indgår i § 69 i lov om vandløb).

Der vil fortsat være krav om pesticid-, dyrknings- og gødskningsfri beskyttelseszoner på 25 m om indvindingsboringer til almene vandforsyninger (efter § 21 b i lov om miljøbeskyttelse). Herudover kan kommunerne fortsat

fastlægge boringsnære beskyttelsesområder omkring drikkevandsboringerne og efter en konkret vurdering stille krav om f.eks. forbud mod gødskning eller brug af pesticider (efter § 24 i lov om miljøbeskyttelse). Desuden kan kommunerne som opfølgning på indsatsplaner efter vandforsyningsloven og på baggrund af en konkret vurdering, fastlægge de rådighedsindskrænkninger, der er nødvendige for at sikre nuværende og fremtidige drikkevandsinteresser (efter § 26 a i lov om miljøbeskyttelse). Dette gælder inden for de indsatsområder, som er udpeget gennem den statslige grundvandskortlægning og ifm. godkendelse af pesticider vurderes det, om der skal fastsættes en afstandsgrænse til vandløb.

Endelig forventer jeg, at der fremadrettet vil blive mulighed for at udlægge randzoner på frivilligt grundlag. Det er derfor min vurdering, at en ophævelse af randzonenloven ikke påvirker opfyldelsen af forpligtelserne efter rammedirektivet for bæredygtig anvendelse af pesticider.

Miljøstyrelsen har været i dialog med flere af vores nabolande for at undersøge deres implementering af artikel 11 for så vidt angår randzoner.

Styrelsen har på baggrund af den dialog meddelt mig følgende, som jeg henholder mig til:

Sverige

De svenske myndigheder har meddelt, at der træder nye regler i kraft pr. 1. november 2015. Ind til da gælder følgende: Det anbefales, at der udlægges sprøjtefri randzoner/bufferzoner som følger:

1 meter brede bufferzoner langs grøfter
6 meter brede bufferzoner langs søer og vandløb
12 meter bufferzoner rundt om drikkevandsboringer.

Fra 1. november 2015 gælder, at ovennævnte ikke længere er anbefalinger, men krav jf. ny lovgivning. Dog udvides kravet vedr. bredden af bufferzoner langs grøfter fra 1 til 2 meter.

England

De engelske myndigheder har svaret, at der ikke er krav om obligatoriske bufferzoner langs overfladevand eller grundvandsboringer i England. Afstandskrav angives alene i forbindelse med godkendelsen af de enkelte pesticidprodukter og påføres midlernes etiketter ligesom i alle de andre EU lande. Der er dog mulighed for, at jordbrugeren kan sprøjte nærmere overfladevand, hvis der benyttes særligt sprøjteudstyr, som minimerer vindafdrift.

Tyskland

De tyske forbunds-myndigheder har meddelt, at der er forskellige regler vedr. bredden af randzoner i de enkelte tyske delstater. Der er delstater, der har bufferzoner på 5 meter og andre, der ikke har faste bufferzoner.